

DEMOKRATI OCH RADIKALISERING

Syfte:	Att ge möjlighet till reflektion över former av radikaliserings och extremism. Deltagarna ska få viss kunskap och information om ämnet samt en förståelse för varför radikaliserings kan vara ett hot mot demokratin.
Grundmaterial:	Blädderblock, tuschpennor. Fika eller frukt.
Dagens material:	Projektor och dator med internetuppkoppling för att eventuellt kunna visa film.
Tid:	120 minuter

Till ledaren:

Våldsbejakande extremism är ett begrepp som används för att beskriva ideologier, rörelser eller miljöer som inte accepterar ett demokratiskt samhälle och som främjar våld för att uppnå ideologiska mål. Säkerhetspolisen bedömer att det främst finns tre extremistiska miljöer i Sverige: den våldsbejakande vänsterextremistiska (autonoma) miljön, den våldsbejakande högerextremistiska miljön och den våldsbejakande islamistiska miljön.

Radikaliserings kallas den process när en person stegvis intresserar sig för och börjar acceptera våld som medel för politiska eller ideologiska syften. Radikaliseringsprocessen är ofta komplex och det finns inte bara ett sätt att radikaliserar. Det kan ske på individ-, grupp- eller samhällsnivå.

Upplägg:

Våldsbejakande extremism är starkt bundet till en kontext. Att belysa och sätta det i ett sammanhang, utan att individerna har djupare kunskap om det svenska samhället kan vara en utmaning. Politiska faktorer men även historiska aspekter kan vara en del av kontexten, som man som ny i Sverige kanske behöver hjälp med att förstå. Våldsbejakande extremism som begrepp har inte har funnits länge i Sverige, vilket gör att man kanske aldrig kommit i kontakt med ämnet. Våldsbejakande extremism hotar demokratin. Därför är det viktigt att börja prata om det. Deltagarna ska kunna relatera till konsekvenserna - de behöver förstå vad demokrati är och innebär. Det kan vara värdefullt för deltagarna att även få en djupare förståelse för hur det politiska systemet är uppbyggt.

Mer information:

- <https://skr.se/integrationsocialomsorg/socialomsorg/radikaliseringvaldsbejakandeextremism.10219.html>
Sveriges Kommuner och regioner om radikaliserings, våldsbejakande extremism. Information och även utbildningsmaterial
- <https://www.mucf.se/arbete-mot-extremism>
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, arbete mot extremism och radikaliserings
- <https://www.cve.se/>
Center mot våldsbejakande extremism, kunskapsstöd och råd för yrkesverksamma gällande vbe, samverkan med myndigheter

Text att läsa och underlag för diskussion

Sverige - ett demokratiskt land

Sverige är ett demokratiskt land – det betyder att de som bor i Sverige får bestämma över viktiga saker som ska gälla i landet. Ordet demokrati kommer från grekiskan och betyder ungefär ”folkstyre”, att folket är med och bestämmer.

Demokrati är något som utvecklas och förändras ständigt, därför kan demokratier se olika ut i världen. Mänskliga rättigheter ingår alltid i en demokrati, så som alla människors lika värde, tryckfrihet, att alla är lika inför lagen och yttrandefrihet. Men att man får göra sin röst hörd och säga vad man tycker betyder inte att man får kränka någon.

I en demokrati får människor påverka de beslut som tas och det gör man i Sverige bland annat genom att rösta i val till Europaparlamentet, Sveriges riksdag, landsting/region och på lokal nivå till kommunfullmäktige.

Vart 4:e år är det val och alla medborgare över 18 år får rösta. I ett val röstar man på det parti vars politik mest överensstämmer med ens egna åsikter. Det kan till exempel vara hur mycket pengar som ska gå till skolor, sjukvård och äldreomsorg eller vilka lagar och regler som ska gälla.

Ett parti representeras av politiker som fattar beslut på EU-nivå och på nationell, regional eller lokal nivå. De partier som får flest röster av folket får bestämma mest. Det kallas för representativ demokrati. Men även de partier som får mindre röster av folket kan påverka de beslut som tas. Partierna har olika idéer om hur ett samhälle ska styras och vara.

Det är viktigt att medborgarna deltar i det allmänna valet - det är invånarnas största möjlighet att påverka hur Sverige styrs och att utöva sina demokratiska rättigheter.

Vilka saker tycker du är viktiga att få bestämma om?

Det finns personer och grupper som vill förändra samhället, men som inte håller sig till de demokratiska reglerna. De personerna och grupperna är beredda att använda sig av våld för att få det de vill. Det kallas för våldsbejakande extremism. Att acceptera våld som skrämmar eller skadar människor är ett stort hot mot demokratin.

Man pratar ofta om 3 grupper i Sverige som kan skada demokratin och det är de vänsterextrema, högerextrema och islamistiskt extrema grupperna.

En person som radikaliseras söker ofta enkla svar på svåra frågor och ser ibland saker bara svart eller vitt. Att stödja eller uppmuntra andra att utöva våld för att nå sina mål är också våldsbejakande extremism. Detta är förbjudet och brottsligt i Sverige.

Är demokrati viktigt? Vad tycker du? Varför?

Varför tror du att vissa personer är beredda att använda våld för att förändra samhället?

Det är svårt att veta om en person är på väg att radikaliseras eller är beredd att använda sig av våld för att nå sina mål.

Kanske en person börjar säga eller göra sådant de inte sagt eller gjort förut. Kanske en person utvecklar mycket starka åsikter och samtidigt inte accepterar andras. En person som har radikaliserats behöver hjälp, kanske också personens familj eller vänner.

Det kan vara svårt att påverka någons tankar och åsikter. Men det finns hjälp att få som till exempel:

- Socialtjänsten i din kommun.
- Kommunens samordnare/ kontaktperson mot våldsbejakande extremism (Sveriges kommuner och regioners webbplats).
- Exit på Fryshuset. Här kan anhöriga och den som är aktiv i nationella våldsbejakande grupper få hjälp att lämna dessa. (Fryshusets webbplats)
- IKOS hjälper personer som funderar på att närma sig eller vill lämna våldsbejakande miljöer. IKOS kan också hjälpa deras anhöriga. Ring 076-9486364 för kontakt och information.
- Hjälpkällan hjälper dig som vill lämna en sluten rörelse och ger även stöd till anhöriga (Hjälpkällans webbplats)
- Om du har misstankar om att något olagligt har hänt eller kan komma att hända med kopplingar till extremism, bör du kontakta polisen på telefon 11414. Vid akuta ärenden ringer du 112.

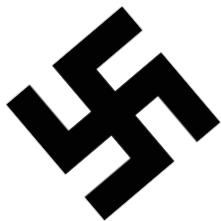
Våldsbejakande grupper använda sig av olika bilder och symboler och det kan vara bra om man känner till det. Här är några exempel:

Den högerextremistiska/ vitmakt miljön

Vitmakt miljön vill att Sverige ska vara ett auktoritär styrd land och man anser att människor som ha en annan bakgrund än svensk är ett hot mot Sverige.

Nordfront är en nordisk våldsbejakande nynazistisk organisation. Emot invandring, antisemitism, emot feminism, HBTQ

Hakkors/ Svastika används av tyska nazisterna och symbolen är därför förknippad med denna rörelse. Det är olagligt att rita eller visa hakkors i Sverige och det ska polisanmälas.

Keltiskt kors är som hakkors en av den mest använda symbolen i den högerextrema rörelsen

Den vänsterextremistiska miljön

Antifascistisk Aktion är ett svenskt våldsbejakande vänsterextremt nätverk som består av militanta antifascister som har socialism som sin ideologiska grund.

Islamistisk extremist miljö

IS /ISIS - Islamiska staten är en terrorgrupp som är främst aktiv i Syrien och Irak. De betraktar sig som den legitima regeringen i en islamisk stat. Ett världsvitt kalifat utropades 2014. Daesh är den arabiska förkortningen för IS